N:o 20.

Ank. till Riksd. kansli den 3 mars 1903, kl. 11 f. m.

Betänkande, i anledning af föreslagna ändringar i gällande förordning angående stämpelafgiften.

Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 30 sistlidne januari har i en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 30, Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att besluta, att 8 och 54 §§ i nådiga förordningen angående stämpelafgiften den 2 juni 1899, förstnämnda § sådan densamma lyder enligt nådiga kungörelsen den 14 juni 1901, skola i nedannämnda delar erhålla följande förändrade lydelse:

»8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

— —

B) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar:

— —

Anvisning; lika med *Växel;*
dock att postanvisning är från stämpel fri.

— —

Check; lika med *Växel.*

— —

Inkassering af penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras; lika med *Växel;*

dock att handling, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fri.

— —

Invisning; lika med *Växel.*

— —

Kapitalräkning — — — — — — — — — — — — — — — —

Kreditiv- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning.*

Kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes; lika med *Växel;*

dock att kvittens, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fritt.

— —

Lifränta — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Löpande eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning.*

— —

Postremissväxel; se *Växel.*

— —

Skuldebref — — — — — — — — — — — — — — — — —

Sparkasse- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå skall, utan afseende å det uttagna beloppets storlek och ehvad beviset särskildt utfärdas eller tecknas å företedd handling eller ock meddelas allenast genom det uttagna beloppets införande i särskild med räkningshafvaren förd bok, förses med stämpel af 10 öre;

dock att frihet från stämpelbeläggning äger rum för bevis om uttagning af medel, som innestå hos sparbank och postparbanken.

Undantagskontrakt — — — — — — — — — — — — — — —

Upp- och afskrifnings- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning.*

Växel skall,

om den utfärdas inom riket, då den utställes eller, där den är ställd till egen order, innan den öfverlåtes eller till betalning företes, och,

om den utfärdas utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes,

beläggas med stämpel, för belopp ej öfverstigande 100 kronor, af 10 öre, för belopp öfverstigande 100 kronor, men icke 300 kronor, af 20 öre, för belopp öfverstigande 300 kronor, men icke 500 kronor, af 30 öre samt för belopp öfverstigande 500 kronor af 50 öre för belopp till och med 1,000 kronor och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjadt tusental kronor, hvarå växeln lyder;

dock att växel, som är ställd att betalas vid uppvisandet, äfvensom postremissväxel skall, utan afseende å beloppet, hvarå den lyder, förses med stämpel af 10 öre;

ägande frihet från stämpelbeläggning rum för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad växel hos offentlig myndighet betalning, skall växeln vara försedd med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är växel fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 21 §.

---

54 §.

1. Den, som

utgifver handling, innefattande uppdrag om inkassering af penningar och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras, kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes, bevis om insättning å depositionsräkning hos bank eller bankir eller å kapitalräkning eller om uttagning å kreditiv-, löpande, sparkasse- eller upp- och afskrifningseller annan med någon af dessa räkningar jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning, utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel,

eller öfverlåter eller till godkännande eller betalning företer å utrikes ort utfärdad växel, anvisning, check, invisning, sådan handling, innefattande uppdrag om inkassering, eller sådant kvittens, som ofvan säges, utan att handlingen är med föreskrifven stämpel försedd,

eller öfverlåter eller till betalning företer inom riket utfärdad, till egen order ställd växel, anvisning, check eller invisning, utan att handlingen är belagd med föreskrifven stämpel,

eller utgifver annan växel, anvisning, check eller invisning, än sådan hvarom ofvan säges, utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel,

böte tio gånger den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot fem kronor.

— —»

Till stöd för hvad sålunda förslagits har statsrådet och chefen för finansdepartementet enligt här ofvan åberopade utdrag af protokollet öfver finansärenden anfört följande:

»Bland de utvägar, som böra anlitas för att tillgodose det nu föreliggande behofvet af ökade statsinkomster, har jag den 12 innevarande januari vid afgifvande af förslag till beräkning af statsverkets inkomster och utgifter för år 1904 angifvit ökad stämpelbeskattning. Det kraf, som af nyssnämnda anledning nu måste ställas på ökad stämpelbeskattning, synes mig böra fyllas genom införande af stämpelafgift för inrikes växlar och vissa andra affärspapper.

I det förslag till förändringar i förordningen angående stämpelafgiften, som den 27 oktober 1893 afgafs af för ändamålet utsedda kommitterade, föreslogs stämpelafgift för, bland andra affärspapper, jämväl inrikes växlar. Sedan detta förslag i nådig proposition den 21 februari 1894 förelagts Riksdagen, beslöt Riksdagen bestämmelser, gående därpå ut, att inrikes växlar å belopp, öfverstigande 100 kronor, skulle vid utställandet förses med stämpel, utgörande, för belopp, ej öfverstigande 300 kronor, 20 öre, för belopp, öfverstigande 300 kronor men ej 500 kronor, 30 öre, samt för belopp, öfverstigande 500 kronor, 50 öre för belopp till och med 1,000 kronor och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjadt tusental kronor af växelbeloppet; dock att stämpelfrihet skulle äga rum för postremissväxel äfvensom för växel, som vore ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir fördes i räkning för utställaren.

Dessa bestämmelser trädde i kraft den 1 januari 1895. Enligt Riksdagens år 1898 fattade beslut afskaffades emellertid stämpeln å inrikes växlar med utgången af sistnämnda år.

Vid den tid, då stämpeln å inrikes växlar sålunda af Riksdagen afskaffades, förelåg ur synpunkten af statsverkets behof icke någon anledning att bibehålla densamma. Af motsatt anledning, eller att behofvet nu kräfver det, anser jag, att berörda stämpel bör åter införas.

Att stämpelbeläggning af inrikes växlar skulle i mera afsevärd grad motverka användningen af dessa för affärslifvet nyttiga papper synes icke behöfva befaras. Enligt de i finansdepartementet utarbetade sammandrag öfver riksbankens och de enskilda bankinrättningarnes ställning vid hvarje månads slut uppgingo ifrågavarande bankers portföljer af inrikes växlar vid slutet af november månad nedannämnda år i runda tal till följande belopp nämligen:

1894	205,284,000	kronor
1895	212,516,000	„
1896	226,007,000	„
1897	258,666,000	„
1898	300,785,000	„
1899	360,197,000	„
1900	392,189,000	„
1901	389,456,000	„
1902	403,084,000	„

Dessa siffror utvisa, att bankernas växelrörelse särskildt under den tid, stämpeln å inrikes växlar varit gällande, år från år ökats. Att denna ökning skulle i nämnvärd mån hämmats genom växelstämpeln är icke heller att antaga. Tvärtom synas de anförda siffrorna häntyda därpå, att bankernas växelrörelse, i stort sedt, varit tämligen oberörd af ifrågavarande stämpelskatt.

Om stämpelafgift för inrikes växlar nu åter införes, torde emellertid vissa ändringar i de härom förut gällande bestämmelser böra vidtagas. Sålunda synes stadgandet därom, att stämpelbeläggning skall äga rum redan vid växelns utställande, obehöfligt strängt. Af sådan anledning och då önskvärdt är, att bestämmelserna i stämpelförordningen i möjligast minsta mån verka besvärande för rörelsen, anser jag berörda stadgande böra så till vida ändras, att föreskrift meddelas därom, att växel, ställd till egen order, skall förses med stämpel, innan den öfverlåtes eller till betalning företes. Vidare torde, därest — såsom jag har för afsikt föreslå — föreskrift meddelas därom, att bankanvisningar och checker skola, utan afseende å beloppet, hvarå de lyda, beläggas med stämpel af 10 öre, förut gällande stadgande om stämpelfrihet för växlar, ej öfverstigande 100 kronor, icke böra återupptagas, utan bestämmelse meddelas i syfte att dylika växlar äfvensom alla à vista växlar skola förses med stämpel till fixt belopp af 10 öre. Den äldre, endast för inrikes växlar gällande bestämmelsen om lägre stämpelafgift för växlar å smärre belopp synes ock lämpligen böra utsträckas att gälla jämväl utrikes växlar.

Enligt förenämnda kommittéförslag skulle postremissväxel äfvensom växel, ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir fördes i räkning för utställaren, utan afseende å beloppet, beläggas med stämpel till fixt belopp af 10 öre; och skulle för anvisningar och invisningar gälla enahanda bestämmelser som för växel. Ifrågavarande förslag afsåg sålunda att med stämpelskatt träffa postremissväxlar och uttagningar å à vista räkningar hos banker och bankirer.

Detta förslag, hvilket jämväl upptogs i den af Kungl. Maj:t för 1894 års Riksdag framlagda nådiga propositionen, men då ej vann Riksdagens bifall, anser jag nu böra återupptagas, dock med vissa ändringar i syfte hufvudsakligen att åt de nya bestämmelserna vinna nödig effektivitet. Sålunda torde, därest stämpelskatt införes för nyssnämnda papper, bestämmelse böra meddelas om stämpelbeläggning af hvarje bevis om uttagning å räkning af ifrågavarande slag hos bankir, bank eller annan kreditinrättning, ehvad beviset särskildt utfärdas eller tecknas å företedd handling eller ock meddelas allenast genom det uttagna beloppets införande i särskild med räkningshafvaren förd bok. Tydligt är nämligen, att, utan en dylik bestämmelse, ett kringgående af författningens föreskrifter lätteligen kan ske.

Beträffande en hos bankerna numera allmänneligen förekommande räkning, nämligen sparkasseräkningen, må erinras, att berörda af kommittén föreslagna stadganden med nyss angifna af mig ifrågasatta kompletterande bestämmelse i regel icke skulle komma att äga tillämpning å uttagningar å sådan räkning hos postsparbanken och sparbanker, enär dessa inrättningar endast i särskilda undantagsfall medgifva återbekommande af hos dem insatta medel annorledes än viss tid efter uppsägning. Hvad däremot angår de enskilda bankinrättningarne blefve förhållandet ett annat. Då nämligen dessa banker allmänt medgifva, att af medel innestående å sparkasseräkning visst belopp må af insättaren återbekommas utan afvaktan på uppsägningstidens utgång, komme uttagningar å sparkasseräkning hos dessa banker att, i den mån medlen utbetalats utan föregående uppsägning, träffas af den nya skatten. Då det emellertid icke synes lämpligt att göra skattens utgående beroende af huruvida medlen utbetalats à vista eller icke, torde föreskrift böra meddelas därom, att stämpelafgift skall utgå för *alla* uttagningar å sparkasse- eller därmed jämförlig räkning hos andra kreditinrättningar än sparbanker och postsparbanken. Ett sådant stadgande synes desto mera påkalladt, som sparkasseräkningen hos de enskilda bankinrättningarna till sin natur närmast är att anse såsom

en kombinerad upp- och afskrifnings- samt kapitalräkning och sistnämnda räkning redan enligt nu gällande bestämmelser träffas af stämpelskatt, ehuru under en annan form. Med afseende å den olikhet, sparbankernas sparkasseräkning företer i jämförelse med de enskilda bankinrättningarnes, samt i betraktande af den särskilda uppgift, sparbankerna enligt gällande lagstiftning hafva sig förelagd — att, utan rättighet för dess stiftare att tillgodonjuta andel i den vinst, som å rörelsen kan uppkomma, uppsamla och förränta hufvudsakligen de mindre bemedlades besparingar — synes den skillnad, som sålunda skulle i afseende å stämpelskatts utgörande för uttagningar å sparkasseräkning inträda mellan sparbankerna och andra penningeinrättningar fullt befogad. Att enahanda befrielse, som sålunda skulle tillgodokomma sparbankerna, äfven bör komma postsparbanken till del är naturligt.

I motsats till stämpelskatten å inrikes växlar, som företrädesvis drabbar affärsvärlden, kommer däremot stämpeln å bankanvisningar att jämväl träffa den stora allmänheten, som numer i betydande utsträckning anlitar banker och bankirer för insättning af medel. Begränsas stämpelafgiften till det af kommitterade föreslagna beloppet af 10 öre, bör dock denna allmänhet icke komma att synnerligen hårdt tryckas af afgiften. Detsamma torde väl också få anses gälla i fråga om stämpelafgiften för postremissväxlar.

En beräkning af de sannolika verkningarne i statsfinansiellt hänseende af de utaf mig nu föreslagna stämpelafgifter gifver följande resultat.

Växelstämpeln beräknades år 1898 inbringa 600,000 kronor. Såsom framgår af ofvan meddelade siffror rörande bankernas växelrörelse har denna rörelse sedan år 1898 ej oväsentligt ökats; och torde med hänsyn härtill beräkningen af ifrågavarande stämpelskatt kunna höjas till 650,000 kronor.

Inkomsten af stämpeln för anvisningar å upp- och afskrifningsräkning, kreditivräkning eller löpande räkning hos bank eller bankir samt för postremissväxlar beräknades af 1893 års stämpelskattekommitté till 210,000 kronor. Sedan nämnda år hafva emellertid samtliga de bankernas rörelsegrenar, hvilka skulle komma att af ifrågavarande bestämmelser träffas, i väsentlig grad ökats. Omfattningen af denna ökning framgår af nedan angifna siffror. Enligt de i finansdepartementet utarbetade sammandrag öfver riksbankens och de enskilda bankinrättningarnes ställning utgjorde sålunda i runda tal

	bankernas							
	fordringar å		skulder å					utelöpande postremiss-växlar kr.
	kreditiv-räkning kr.	löpande räkning kr.	folio-räkning kr.	giro-räkning kr.	sparkasse-räkning kr.	upp och af-skrifnings-räkning kr.	löpande räkning kr.	
den 30 November 1894	73,025,000	16,910,000	15,733,000	—	14,432,000	76,613,000	3,706,000	13,543,000
den 29 November 1902	137,835,000	98,847,000	—	29,315,000	116,429,000	101,455,000	36,332,000	26,722,000

I kommitténs ofvanberörda beräkning ingick ej något belopp för stämpel å uttagningar å sparkasseräkning. Med hänsyn härtill och i betraktande af de olika bankräkningarnes ökning sedan år 1894 torde den af kommittén beräknade summan kunna höjas till 300,000 kronor.

Samtliga de af mig nu föreslagna stämpelskatter kunna alltså beräknas komma att för statsverket medföra en ökning i inkomst till belopp af 950,000 kronor.»

Dessutom har till utskottets behandling öfverlämnats en inom Andra Kammaren af herr *V. L. Moll* väckt motion, n:o 139, i hvilken hemställts, att, därest Riksdagen i hufvudsak bifölle den förändrade lydelse af de i 8 § af gällande stämpelförordning förekommande rubrikerna »Inkassering af penningar» och »Kvittens», som i ofvanomförmälda proposition blifvit af Kungl. Maj:t föreslagen, Riksdagen ville besluta, att förenämnda två rubriker måtte erhålla följande lydelse:

»8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

— —

B) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar:

— —

Inkassering af penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras; lika med *Växel;*

dock att handling, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf eller inkassering af premie till svensk försäkringsanstalt, är från stämpel fri.

— —

Kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes; lika med *Växel;* dock att kvittens, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf eller inkassering af premie till svensk försäkringsanstalt, är från stämpel fritt.

— —»

Den af motionären åberopade motivering lyder sålunda:

»Här helt och hållet lämnande å sido den frågan, huruvida ofvannämnda kungl. proposition delvis eller i sin helhet bör af Riksdagen bifallas eller ej, tillåter jag mig härmed vördsamt fästa uppmärksamheten å ett slag af handlingar eller kvittenser af sådan beskaffenhet, att de synas mig hafva bort i den kungl. propositionen uttryckligen undantagas från den ifrågavarande stämpelbeläggningen. Jag syftar härmed på kvittens å försäkringspremie för brand-, lif-, pensions-, sjuk-, olycksfalls- eller annan försäkring. Då dylika försäkringar innebära lofvärd, att icke säga skyldig, omtanke för framtiden, bör allmänhetens benägenhet för sådana icke genom några hämmande stämpelafgifter motarbetas.

Särskildt på lifförsäkringsväsendets område har under senaste tid öppnats en ny verksamhetsgren, den s. k. folkförsäkringen, för hvars utveckling den föreslagna inkasseringsstämpeln skulle blifva af ödesdiger verkan. Denna försäkringsrörelse, hvilken, som bekant, afser försäkringar till små belopp — medelbeloppet af hvarje försäkring utgör hos ett härvarande bolag, som sysslar med dylik rörelse, omkring 600 kronor, hos ett annat bolag omkring 400 kronor — är baserad på månads- eller veckopremier, i regel veckopremier, till mycket små belopp, ända ned till 10 öre i veckan. En inkasseringsstämpel af 10 öre på premiekvittenserna skulle sannolikt i sin linda kväfva hela denna viktiga gren af lifförsäkringsrörelsen.

Då härtill kommer, att vederbörande — enligt hvad som framgår af motiveringen till den kungl. propositionen — icke synes hafva haft för afsikt, att ifrågavarande stämpelafgift skulle drabba kvittenser å försäkringspremier, så torde dessa kvittenser böra från samma stämpelafgift uttryckligen undantagas.

Som anledning ej torde föreligga att vidtaga någon ändring i stämpelförordningens nuvarande föreskrifter rörande kvittens å premier till utländskt försäkringsbolag, torde det ifrågavarande undantaget böra begränsas till *svenska* försäkringsanstalter.»

Bland de utvägar, som borde anlitas för att tillgodose det nu föreliggande behofvet af ökade statsinkomster, har, enligt hvad af chefens för finansdepartementet ofvanstående yttrande framgår, Kungl. Maj:t ansett sig böra föreslå införande af stämpelafgift för inrikes växlar och vissa andra affärspapper. Äfven om det afsevärdt stegrade behofvet af inkomster icke må anses vara till fullo ådagalagdt, förr än budgeten för nästkommande års statsregleringsperiod blifvit slutligen uppgjord, har i allt fall utskottet för ofvan angifna ändamål icke funnit sig kunna förorda Kungl. Maj:ts ifrågavararande förslag.

Redan vid de föregående tillfällen då frågan om utsträckande af stämpelskatten i nu antydd riktning varit föremål för Riksdagens behandling har på många håll försports en viss obenägenhet mot en dylik beskattning; och torde denna obenägenhet lätt finna sin förklaring i en enligt utskottets uppfattning ganska naturlig farhåga för att skatten icke skall träffa hvad med densamma varit och är afsedt. Då denna skatteform år 1894 föreslogs, framhöll dåvarande chefen för finansdepartementet i det anförande till statsrådsprotokollet, som åtföljde den kungl. propositionen, att grundtanken i stämpelbeskattningen å handlingar, som förmedla omsättningen af det rörliga kapitalet, vore den, att detta kapital, som tillför sin ägare större skatteförmåga än den, som medföljer inkomst af arbete, och därjämte till följd af sin natur lätt kunde undandraga sig den allmänna inkomstbeskattningen, skulle träffas af en komplementär beskattning, då det öfverginge från en hand till en annan eller liksom visade sig, äfvensom att vid utsträckande af stämpelskatten i hufvudsakligt syfte att med ökad beskattning träffa det rörliga kapitalet, det naturligen blefve en hufvuduppgift att så välja de handlingar, som skulle underkastas skatten, att syftet med denna i möjligaste mån uppnåddes.

En dylik uppfattning eller att den föreslagna skatten skulle komma att väsentligen träffa kapitalet, då detta visar sig, lärer emellertid enligt utskottets förmenande icke vara med verkliga förhållandet öfverensstämmande, utan torde det fastmera vara själfva *omsättningen*, som i afsevärd mån kommer att drabbas af denna stämpelskatt. Det lärer för visso icke kunna bestridas, att bruket af växlar såsom kreditmedel måste innebära en afsevärd förmån för handel och industri, helst därigenom befrämjas både regelbundenhet och snabbhet vid likviders fullgörande. Man må ock betänka, att växlar för dem, hvilka behöfva använda sådana, i allmänhet ej representera tillgång, utan fastmera skuld. En skattebörda på detta område skulle helt säkert verka orättvist och hämmande på näringslifvets jämna och sunda utveckling

och i sin ordning äfven ogynnsamt beröra skatteförmågan inom landet, hvilket synes vara så mycket mera beaktansvärdt, som genom den nyligen beslutade inkomstskattelagen väsentligt ökade bördor pålagts ej minst näringsidkarne inom landet.

Hvad vidare angår postremissväxlar, papper hvilka uteslutande afse rörelsens betjänande och hvilkas användning småningom nått ett betydande uppsving, synes en föreskrift om stämpelbeläggning af dylika papper mindre lämplig, helst en sådan åtgärd skulle komma att väsentligt inskränka användandet af detta omtyckta och i alla afseenden praktiska betalningsmedel. Detsamma torde kunna sägas ifråga om checker. Användandet af dessa papper har nämligen hos oss ännu icke vunnit någon egentlig omfattning och synes därför snarare behöfva på allt sätt uppmuntras och utvecklas för att främja det med desamma afsedda ändamålet eller att allmänheten här liksom i utlandet må kunna förminska bruket af redå penningar i rörelsen och i stället erhålla ett lätt och bekvämt betalningsmedel.

Beträffande slutligen bevis om uttagning af medel å räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning är lätt insedt, att stämpelbeskattning af dylika bevis kommer att verka synnerligen betungande, icke så mycket ur synpunkten af den däraf föranledda jämförelsevis obetydliga utgiften, som desto mera genom det besvär, som härmed vore förenadt och den obenägenhet att anlita ifrågavarande räkningar, som helt säkert skulle komma att däraf alstras. Hvad särskildt beträffar sparkasseräkningarna, hvilka visat sig främja sparsamhet och ordentlighet framför allt hos de mindre bemedlade, synes en bestämmelse, sådan som den nu ifrågasatta, vara ägnad att motverka detta syfte. Då vidare det belopp, som genom den nu föreslagna stämpelskatten skulle komma statsverket till godo är jämförelsevis obetydligt i förhållande till de olägenheter, som, på sätt ofvan framhållits, däraf blefve en följd, synes utskottet den påtänkta åtgärden så mycket mindre böra komma i fråga. Härtill kommer ock, att i den skrifvelse, som på grund af 1901 års Riksdags beslut om ny härordning afläts till Kungl. Maj:t, Riksdagen på tal om användandet af stämpelskatt för att täcka de med försvarets ombildning förenade utgifter förklarade sig anse stämpelafgifter af ifrågavarande slag icke böra för det dåvarande beräknas såsom en tillgång till bestridande af sagda utgifter, emedan Riksdagen år 1894 afslog Kungl. Maj:ts proposition angående stämpelafgiften, i hvad den afsåg stämpel å bankanvisningar och postremissväxlar samt år 1898 afskaffade de år 1894 bestämda stämpelafgifterna för inrikes växlar och inkasseringsuppdrag.

På grund af hvad sålunda anförts och då anledning icke synes

föreligga att frångå den uppfattning, som uttalades af 1901 års Riksdag, hemställer utskottet,

1:o) att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition angående vissa ändringar i gällande förordning angående stämpelafgiften icke måtte af Riksdagen bifallas; samt

2:o) att herr Molls förevarande motion i anledning af Kungl. Maj:ts ofvanomförmälda proposition måtte få anses besvarad genom hvad utskottet under 1:o) hemställt.

Stockholm den 2 mars 1903.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

af herr *Cavalli*, som ansett, att bevillningsutskottet bort i hufvudsak tillstyrka bifall till den kungl. propositionen;

af herr *Östberg*, som instämt med herr Cavalli;

af herr *K. G. Karlsson*, som anfört:

»Oaktadt jag icke kan påyrka bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition i hela dess utsträckning, anser jag dock, att den bort hos utskottet vunnit mera beaktande, än hvad nu blifvit händelsen. Om äfven berättigade invändningar må kunna göras mot stämpelbeläggning af bankanvisningar, checker och uttagningar å sparkasseräkning äfvensom måhända i någon mån mot stämpelbeläggning af postremissväxlar, synas dock goda skäl föreligga att bifalla hvad Kungl. Maj:t i detta afseende föreslagit rörande inrikes växlar.

Äfven den ifrigaste anhängare af åsikten, att statsbehofven böra så långt möjligt fyllas på den direkta beskattningens väg, torde knappast våga påstå, att det under för handen varande förhållanden är möjligt att undvika upptagandet af äfven indirekta skatter. Man måste tillgripa ett flertal skattetitlar för att bilda ett skattesystem, och om man då kan finna sådana skatteobjekt, som i minsta möjliga mån beröra den stora mängden af mindre bemedlade, måste detta enligt mitt förmenande anses förmånligt. Särskildt är detta nödvändigt i vårt land, där redan nu uttagas betydande indirekta skatter, hvilka i väsentlig grad träffa de minst bärkraftiga. Såsom en skatt, hvilken icke trycker denna del af befolkningen, torde man kunna rekommendera stämpelbeläggning af vissa affärspapper, och då man vet, i hvilken hög grad denna beskattningsform vunnit användning i utlandet, är det nästan ägnadt att väcka förvåning, att icke dylik stämpelbeläggning i vårt land vunnit större utsträckning, än hittills varit fallet.

Som ett tungt vägande argument mot den föreslagna stämpelbeläggningen af växlar har anförts, att härigenom bruket af ett vigt och i alla afseenden förmånligt betalningssätt skulle komma att inskränkas, hvilket åter skulle ofördelaktigt inverka på näringslifvet.

Emellertid kan man ej draga denna slutsats af erfarenheten i utlandet, och den ringa egna erfarenhet, vi här i landet hafva af stämpelskattens verkningar, synes icke heller gifva skäl för sagda farhågor. Under de fyra år stämpelskatten å växlar var gällande — från och med 1895 till och med 1898 — steg användningen af dylika affärspapper med ett belopp af ej mindre än 95,501,000 kronor, eller från kronor 205,284,000 år 1894 till kronor 300,785,000 år 1898, hvadan man i detta afseende icke torde hafva anledning till bekymmer.

Visserligen skulle jag ansett önskligt, att utskottet först under ett senare skede af innevarande riksdag behandlat Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, emedan man då haft säkrare reda på, huruvida ett ovillkorligt behof föreligger att redan nu begagna sig af stämpelskattens utsträckning för statsbehofvens täckande, men då frågan väl tagits upp, anser jag, att utskottet bort tillstyrka bifall till den del af förevarande proposition, som innehåller förslag om stämpelbeläggning af inrikes växlar»;

af herr *G. Jansson*, som instämt med herr Karlsson;

af herr *Beckman,* mot utskottets hemställan i hvad den rör stämpelafgiften för inhemska växlar, dock icke postremissväxlar, hvilka i likhet med bevis om uttagning af medel å räkning hos bankir, bank eller annan bankinrättning, liksom ock handling eller kvittens, som afser inkassering af premie för svensk försäkringsanstalt, böra vara fria från stämpel;

af herrar friherre *Klingspor*, *Almqvist*, *Pantzarhielm*, *Lindblad* och *Åkerlund;* samt

af herr *O. A. Ericsson*, mot vissa delar af motiveringen.

Härjämte hafva herrar *Bergendahl* och *Brodin* begärt få antecknadt, att de icke deltagit, den förstnämnde i behandlingen och den sistnämnde i den slutliga behandlingen af detta ärende inom utskottet.

STOCKHOLM ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1903.